

האוניה 'אליהו גולומב'

האוניה נקראה ע"ש מפקד ההגנה אליהו גולומב, מפני שיצאה לדרכה ביום השנה לפטירתו. יצאה מלה ספציה, איטליה, ב- 8 במאי 1946. עימות עם הבריטים החל עוד בנמל האיטלקי – מאורעותיה בלה ספציה יחד עם האוניה 'דב הוז' זכו לכינוי "פרשת לה ספציה". על סיפונה היו 339 מעפילים, חלקם ניצולי שואה.

הספינה הגיעה לנמל חיפה ב- 19 במאי ומעפיליה הורשו להיכנס ארצה ברשיון על חשבון מכסת העלייה השנתית, 1,500 לחודש.

הספינה, ששמה המקורי היה Fenice, ביצעה הפלגת מעפילים נוספת באוקטובר 1946 תחת השם 'ברכה פולד'.

מפרט טכני

Fenice	שמות קודמים
1918	שנת בניה
ספינת מנוע בעלת שני תרנים ומפרשים, עשויה ברזל, ומידותיה 145 רגל אורך, 23 רגל רוחב ו-11 רגל שקיעה	סוג כלי השייט
500 טון	תפוסה
דיזל	הנעה
8 קשרים	מהירות

רכש והכנה

עדה סרני ויהודה ארזי	הרוכש
גינואה	מקום הרכישה
הספינה הועמסה במקום ההכנה	נתיב שייט לנמל ההכנה
לא קרה	גילוי בריטי בשלב זה
אנשי מספנה מקומיים	צוות ההכנה
נבנתה קונסטרוקציה ועליה דרגשי לינה, מטבח ושירותים	ארגון הספינה להעפלה

צוות ומלווים

מפקד הספינה	פטר הופמן פלי"ם
מלווים נוספים	לא היו
גדעונים	גרשון עציון, שירת גם את 'דב הוז'
מכשיר קשר	משדר תוצרת בית ומקלט איטלקי
רב חובל	איטלקי, אנסלדו, ששימש גם רב חובל של 'חנה סנש' וזכה ל"נאום התשובה" של נתן אלתרמן.
צוות	איטלקי

העלאת מעפילים

נמל / אזור העמסה	לה ספציה
יחס השלטונות	חשד כי המעפילים הם נאצים המנסים להימלט
מספר מעפילים	339
מוצא ושיוך תנועתי	חניכי תנועות נוער, פרטיזנים, ניצולי מחנות הריכוז
מחנה המעפילים	רומא, ונציה, מג'נטה
דרך הגעה לאזור העמסה	בשיירה של משאיות צבאיות בריטיות בידיעת האיטלקים. המשאיות נתפסו על ידי הבריטים
ההעלאה	לאחר עימות עם הבריטים התבצעה ההעלאה בגלוי
ארגון הספינה	המעפילים אורגנו בקבוצות וניתנו להם תפקידים של חלוקת מזון, מים ושמירה על הסדר.

ההפלגה

תאריך ושעה	8 במאי 1946, יחד עם 'דב הוז'.
נתיב ההפלגה	נתיב גלוי לארץ
אירועים בדרך	לא ידוע

עימות עם הבריטים

גילוי וליווי בריטי	הבריטים גילו את דבר שיירת המשאיות בדרך ללה ספציה
העימות ותוצאותיו	ראה פרשת "דב הוז"

תוצאות

לאן הגיעו המעפילים	לנמל חיפה
--------------------	-----------

שונות

רב החובל האיטלקי אנסלדו הוא אותו רב חובל מפורסם של 'חנה סנש', שהונצח בשירו של אלתרמן "נאום תשובה לרב חובל איטלקי".

ב-29 במאי חזרה הספינה לאיטליה כשעליה שני מלווי הפלי"ם פטר הופמן ואליעזר טל, וכן שלושה גדעונים, ששה ימאים, ושני אנשי ארגון 'הבריחה'.